

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1052/13-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Gymnázium, Pardubice, Dašická 1083
Sídlo	Dašická 1083, 530 03 Pardubice
E-mail právnické osoby	info@gypce.cz
IČO	48 160 989
Identifikátor	600 012 310
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Luděk Burianem, ředitelem
Zřizovatel	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti	Dašická 1083, 530 03 Pardubice
Termín inspekční činnosti	3. až 8. říjen 2013

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjištění a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Gymnázium, Pardubice, Dašická 1083 (dále „škola“) v souladu s údaji zapsanými v rejstříku škol a školských zařízení realizuje výuku denní formou v osmiletém a čtyřletém gymnáziu.

Ve školním roce 2013/2014 se ve 24 třídách vzdělává celkem 730 žáků. Tříd osmiletého studia je 16 se 485 žáky, osm tříd čtyřletého studia absolvuje 245 žáků. Z celkového počtu

jsou dva zdravotně postižení a 11 žáků má cizí státní příslušnost. Kapacita školy je využita ze 73 %.

Výuka je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro nižší stupeň osmiletého vzdělávacího cyklu (ŠVP ZV) a podle Školního vzdělávacího programu „Úspěšná příprava pro VŠ“ (ŠVP G).

Vzdělávací proces zajišťuje 63 pedagogických pracovníků s vysokoškolským pedagogickým vzděláním, z toho je 18 mužů. K 1. srpnu 2012 byl jmenován nový ředitel školy, k obměně došlo i na pozicích obou jeho zástupců.

Další informace o škole lze nalézt na internetové adrese www.gypce.cz.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitel školy vykonává funkci druhým rokem a postupně se seznamuje s řídicími mechanismy, rozvíjí své manažerské dovednosti, snaží se o vytvoření funkčního kontrolního systému. Pozitivem je promyšlené delegování pravomocí a úkolů na ostatní pedagogické pracovníky, významné postavení mají v nastavené struktuře vedoucí předmětových komisí. Rezervy byly shledány v menší provázanosti hodnotících postupů a plánování. Nízká četnost hospitační činnosti ředitele školy a jeho zástupců nepřináší dostatek zpětné vazby o úrovni vyučovacího procesu a současně také příležitosti přijmout opatření, která by vedla k vyšší efektivitě výuky. Záznamy z jednání pedagogické rady dokládají, že jsou projednávány aktuální záležitosti týkající se vzdělávání i stěžejní dokumenty školy. Nedostatkem školního řádu bylo neuvedení práv a povinností zákonných zástupců. Neúplnost podkladů byla zjištěna v oblasti rozhodování o právech a povinnostech v oblasti státní správy (povolení výuky podle individuálního vzdělávacího plánu apod.).

Pedagogický sbor je stabilizovaný, v kolektivu jsou jak učitelé s kratší pedagogickou praxí, tak s dlouholetými zkušenostmi. Pozitivem je vysoká míra jejich odborné kvalifikovanosti a zastoupení oborových odborností pro všechny vyučované předměty. Přínosem pro výuku cizích jazyků je přítomnost rodilých mluvčích. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je ředitelem školy podporováno, zapojení vyučujících je však v této oblasti rozdílné.

Škola má dostatečné prostorové i materiální podmínky pro svoji činnost. Kromě kmenových tříd disponuje odbornými učebnami např. pro výuku přírodovědných předmětů, cizích jazyků, informatiky. Nově byla vybudovaná učebna českého jazyka. Všechny místnosti jsou účelně zařízeny a vybaveny. Ke kvalitativnímu posunu dochází v oblasti informačních technologií, část financí z projektu EU peníze středním školám je směřována do modernizace prostředků výpočetní a prezentační techniky. Ve výuce lze aktuálně využít sedm interaktivních tabulí, dále dataprojektory a počítače. K obnově učebních pomůcek a vybavení přispívají také sponzorské finanční dary zákonných zástupců a firem. Škola je bezbariérová, pro žáky se zdravotním postižením vytváří nezbytné podmínky pro jejich vzdělávání.

Podmínky umožňují bezproblémovou realizaci školních vzdělávacích programů. Řídící mechanismy zatím nejsou plně dotvořeny, ředitel školy pracuje ve funkci krátce, postupně si osvojuje potřebné manažerské znalosti a dovednosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Organizace vzdělávání umožňovala realizaci školních vzdělávacích programů. Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého vzdělávacího cyklu byl k 1. září 2013 inovován, přesto není plně v souladu s aktualizovaným Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, podle něhož byl vytvořen. Nedostatky byly shledány v oblasti vzdělávacího obsahu (např. anglického jazyka, matematiky). Školní vzdělávací program „Úspěšná příprava pro VŠ“ byl zpracován ve shodě s Rámcovým vzdělávacím programem pro gymnázia. V minulém školním roce však nebyl a ani v letošním není v maturitních ročnících naplňován učební plán. Dvě hodiny předmětu volitelný č. 4 (matematika nebo základy společenských věd) byly nahrazeny jednou hodinou matematiky a jednou základy společenských věd povinně pro všechny žáky. Ředitel školy k nedodržení učebnímu plánu sdělil, že Školní vzdělávací program „Úspěšná příprava pro VŠ“ byl původně koncipován pro maturitní zkoušku se třemi povinnými předměty český jazyk, cizí jazyk a matematika či základy společenských věd. Nynější pojetí maturitní zkoušky je odlišné, proto zařazení předmětu volitelný č. 4 v původním formátu (viz výše) bylo shledáno jako neúčelné. K přizpůsobení časových dotací aktuálním potřebám došlo inovací učebnímu plánu k 1. září 2013, s účinností v dotčených ročnících od školního roku 2015/2016.

Sledované hodiny měly různou úroveň, učitelé využívali zejména frontální výuku, společnou činnost občas kombinovali se samostatnou prací žáků. V přírodovědných předmětech byl tento způsob vyučování s dominantní rolí pedagogů zvláště v nižších ročnících osmiletého gymnázia málo efektivní. V průběhu některých hodin byly žákům po celou dobu předkládány hotové poznatky, jejich úkolem byl pouze zápis do sešitu. Naopak tomu bylo v několika aktivních, motivujících vyučovacích jednotkách cizích jazyků. Pedagogové v nich měnili tempo práce střídáním aktivit, dávali žákům prostor na vyjádření svého názoru ve skupinové nebo párové práci, reagovali na současné dění školy rozšířením slovní zásoby k danému tématu. Aktivizující metody a formy vzdělávání byly celkově zařazovány však jen zřídka. Vhodně byla využívána práce s chybou. Učitelé vedli žáky k logickému uvažování v mezipředmětových souvislostech a vazbách. Žáci většinou prokazovali zájem o probírané učivo. Průběžné hodnocení bylo převážně pozitivní, mělo slovní formu, použita byla i klasifikace žákovských výkonů známkou (ústní zkoušení na začátku hodiny). Negativem byla absence vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků.

Ve výuce byly využívány především učebnice, v českém jazyce a společenskovědních předmětech i různé doplňující materiály (cvičebnice, pracovní listy, dějepisné atlasy apod.). V cizích jazycích žáci ojediněle vyhledávali informace v časopisech nebo na webových stránkách. Výpočetní a prezentační technika však byla do vyučovacího procesu zapojena spíše výjimečně.

Důraz byl ve sledovaných hodinách kladen zejména na kompetenci k učení, v jazycích i na kompetenci komunikativní. Negativem bylo opomíjení kompetence k řešení problémů, a to zvláště v přírodovědných předmětech. V této oblasti je škola zapojena v různých projektech, dlouhodobě například v mezinárodním s názvem CZELTA, zabývajícím se výzkumem v oblasti vysokoenergetického kosmického záření. Jednotliví žáci aktivně přispívají k řešení jeho badatelských úkolů, své objevy velmi úspěšně prezentují v rámci Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji i ve finále přehlídky Středoškolské odborné činnosti. Řadu z nich tato aktivita přilákala ke studiu přírodovědných oborů. Aktuálně je škola také jedním z partnerů v projektu Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Pardubickém kraji financovaného z ESF, jehož

cílem je prostřednictvím praktických cvičení motivovat žáky základních škol ke studiu zmíněných oborů ve středních školách. Na základě úspěchů v přírodovědných předmětech je škola od roku 2011 Fakultní školou Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Sociální gramotnost je rozvíjena ve výuce, vedle osvojování učiva je samozřejmostí také formování postojů žáků. Přínosné jsou aktivity v rámci projektu Příběhy bezpráví, při nichž si žáci zvyšují povědomí o novodobých českých dějinách, seznamují se s problematikou porušování lidských práv, s celosvětovými problémy lidstva apod. K rozvoji sociálních dovedností přispívá účast v charitativních akcích (Adopce na dálku, Bílá pastelka apod.). Někteří žáci zúročují zkušenosti z činnosti školních samosprávných orgánů v Dětském a Studentském parlamentu, zřizovaných městem Pardubice. Delegation žáků působí i v Evropském parlamentu mládeže, jehož cílem je zapojení mladé generace do diskuse o globálních tématech. Tím je současně posilována cizojazyčná gramotnost. Žáci prohlubují své jazykové dovednosti také při výměnných pobytech s partnerskými školami v Německu a Francii. Finanční prostředky na zahraniční spolupráci škola získává například prostřednictvím Česko-německého fondu budoucnosti či programu Comenius. Jazykové vzdělávání bylo prioritou projektu Littera, který probíhal ve spolupráci s Univerzitou Hradec Králové. Pedagogové v něm pilotně ověřovali učební materiály, které dále využívají ve vyučování. Ve vybraných hodinách dějepisu a biologie je vzdělávání zkušebně vedeno metodou CLIL (výuka předmětu v cizím jazyce).

V rámci vzdělávacího procesu byly zejména v nižších ročnících osmiletého gymnázia uplatňovány méně účinné metody a formy práce, které žáky nevedly k aktivnímu myšlení. Rozvíjena byla především kompetence k učení, mnohdy opomíjenou byla kompetence k řešení problému. Škola je úspěšná v zapojování do různých projektů, programů a grantů. Na výborné úrovni je mezinárodní spolupráce.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

O studium jak v osmiletém, tak ve čtyřletém gymnáziu je trvale velký zájem a škola musí každý rok odmítat řadu uchazečů, kteří sice splnili kritéria pro přijetí a úspěšně složili přijímací zkoušku, ale z kapacitních důvodů tříd nemohou být přijati. Při přijímacím řízení ředitel školy postupuje ve shodě s platnými zákonnými ustanoveními. Vedení rovněž sleduje počty odchodů žáků ze školy v průběhu roku a jejich příčiny. Tato situace ale není častá (do deseti žáků za rok), přičemž důvodem je obvykle stěhování rodiny apod. S ohledem na tuto skutečnost nebylo zatím třeba přijímat žádná opatření. Přínosem pro žáky 1. ročníků je realizace tzv. adaptačních kurzů.

Vlastní testy k posouzení kvality vzdělávání vedení školy zatím nevytvořilo. Pouze u nově přijatých žáků je zjišťována dosažená úroveň cizího jazyka z důvodů zařazení do výukových skupin. V nejvyšších ročnících mají žáci možnost vyzkoušet si komerční maturitní testy. V rámci výuky jednotliví pedagogové ověřují znalosti žáků vlastními evaluačními nástroji (ústní zkoušení, kontrolní práce atd.). Zejména v nižších ročnících však byly některé písemné práce zbytečně rozsáhlé a přispívaly tak k menší efektivitě vyučovacího procesu.

Z rozboru celkového prospěchu v posledních dvou školních letech vyplývá velmi dobrá úroveň vzdělávání, přibližně 30 % žáků prospělo s vyznamenáním (ve čtyřletém gymnáziu cca 13 %). Neprospívajících bylo minimum (necelé 1 %). Rovněž výsledky maturitních zkoušek snesou nejvyšší měřítko. S vyznamenáním prospěla v roce 2012 asi jedna třetina žáků, o rok později (po změnách ve společné části) skoro polovina. Opravné maturitní zkoušky se účastnilo cca 2,5 % žáků. Velmi cennou zpětnou vazbou je podle vedení školy

umístění absolventů na vysokých školách, a to v porovnání s jejich přáním. K úspěšnému přechodu žáků do terciárního vzdělávání přispívá realizace projektu Partnerství ve vzdělávání, v rámci něhož škola spolupracuje s Masarykovou univerzitou Brno.

Zpětnou vazbu o úrovni výuky přináší i účast v různých předmětových soutěžích a olympiádách. Ve školním roce 2012/2013 žáci zvítězili v krajských kolech mnoha z nich (chemie, matematika, fyzika, německý jazyk, anglický jazyk). Škola sama je organizátorem matematické a fyzikální olympiády, soutěže ve francouzském jazyce, ve spolupráci s Gymnáziem, Pardubice, Mozartova 449 pořádá olympiádu v anglickém a německém jazyce. Finanční prostředky na uspořádání okresních, krajských či ústředních kol získává prostřednictvím účelových dotací. V celostátním měřítku získala škola 1. místo například v soutěži ve francouzském jazyce nebo v předčítání německého textu. Největším úspěchem bylo vítězství dvou žáků ve světovém finále robotické přehlídky Robo RAVE v USA. Jeden žák školy byl též členem národního družstva, které obsadilo stříbrnou příčku ve vědecké soutěži v Lucembursku. Vynikající úspěchy v soutěžích potvrdilo zapojení do rozvojového programu Excellence středních škol, jehož cílem je podpora, zvyšování kvality a rozšiřování péče o talentované žáky ve středních školách. V rámci Pardubického kraje škola v hodnocení zvítězila, na celostátní úrovni byla v roce 2011 mezi prvními dvaceti, o rok později v první desítce.

Škola je velmi úspěšná v práci s talentovanými žáky, kteří získávají vynikající umístění v mnoha soutěžích, olympiádách a přehlídkách. Velmi dobrou úroveň vykazují celkový prospěch žáků v jednotlivých klasifikačních obdobích i v rámci maturitních zkoušek. Žákům se daří i při přijímacím řízení na vysoké školy. S tím souvisí velký zájem uchazečů o studium ve škole, který převyšuje kapacitní možnosti.

Další zjištění

Škola vykonává též činnost školní jídelny. V průběhu inspekční činnosti byla organizace přestávky na oběd pro žáky některých tříd uzpůsobena jejich potřebám i právním předpisům (posunutí začátku 6. vyučovací hodiny).

Závěry

- a) K silným stránkám školy jednoznačně patří práce s talentovanými žáky, jejich úspěchy v mnoha soutěžích jsou vynikající. Přínosné je také zapojení do mnoha projektů, spolupráce s vysokými školami atd. Na výborné úrovni jsou zahraniční aktivity, žáci mají mnoho příležitostí k rozvoji svých cizojazyčných dovedností.
- b) Nedostatkem zjištěným při inspekční činnosti bylo nedodržení učebního plánu Školního vzdělávacího programu „Úspěšná příprava pro VŠ“ v maturitních ročnících, a to v minulém i letošním školním roce. Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého vzdělávacího cyklu nebyl aktualizován plně v souladu s platným Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Školní řád nebyl zpracován podle požadavků školského zákona.
- c) Rezervy byly shledány v efektivitě výuky zejména v nižších ročnících osmiletého gymnázia. Metody a formy práce dostatečně neodpovídaly věkové skupině žáků, neměly motivační a aktivizující charakter.

- d) V průběhu následujícího období by bylo vhodné zajistit pro celý pedagogický sbor vzdělávací akce věnující se tématům metod a forem práce, hodnocení a sebehodnocení žáků.
- e) Od poslední inspekční činnosti došlo ke kvalitativnímu posunu především v oblasti vybavení prostředky výpočetní a prezentační techniky. Úroveň výuky vykazuje setrvalý stav, využívání méně efektivních metod a forem práce bylo zaznamenáno již v roce 2009.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, požaduje

- **do 31. ledna 2014 odstranění zjištěných nedostatků** (v naplňování učebního plánu Školního vzdělávacího programu „Úspěšná příprava pro VŠ“, ve zpracování Školního vzdělávacího programu pro nižší stupeň osmiletého vzdělávacího cyklu, ve zpracování školního řádu) **a zaslání zprávy o odstranění.**

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina, čj. KrÚ 18382/2005 OŠMS/2, ze dne 27. října 2005
2. Změna zřizovací listiny, čj. KrÚ 54734/2007 OŠMS, Pardubice, 18. 12. 2007
3. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 21 593/2007-21, ze dne 31. srpna 2007
4. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 26 103/2008-21, ze dne 31. března 2009
5. Výpis správního řízení, čj. MSMT-35666/2012-62, ze dne 26. září 2012
6. Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého vzdělávacího cyklu platný od 1. září 2007, revize dokumentu 20. září 2009
7. Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého vzdělávacího cyklu platný od 1. září 2013
8. Školní vzdělávací program „Úspěšná příprava pro VŠ“ platný od 1. září 2009
9. Školní vzdělávací program „Úspěšná příprava pro VŠ“ platný od 1. září 2013
10. Evidence žáků – školní rok 2013/2014
11. Třídní knihy - školní roky 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014
12. Rozvrhy hodin tříd a učitelů - školní rok 2013/2014
13. Školní řád pro žáky, Klasifikační řád platné od 1. září 2013
14. Protokoly o komisionálních zkouškách - 2011/2012, 2012/2013
15. Výroční zpráva o činnosti školy - školní rok 2011/2012
16. Záписы z jednání pedagogické rady - školní roky 2011/2012, 2012/2013
17. Dokumentace k přijímacímu řízení – školní rok 2012/2013
18. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - školní rok 2013/2014
19. Dokumentace k maturitním zkouškám – školní rok 2012/2013
20. Personální dokumentace pedagogických pracovníků - školní rok 2013/2014

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková v. r.

Mgr. Pavel Skokan, školní inspektor

Mgr. Pavel Skokan v. r.

Mgr. Michaela Vachunová, školní inspektorka

Mgr. Michaela Vachunová v. r.

Bc. Lenka Koutníková, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Koutníková v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Bc. Eva Nováková v. r.

V Pardubicích 5. listopadu 2013

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Luděk Burian, ředitel

Mgr. Luděk Burian v. r.

V Pardubicích 8. listopadu 2013

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.